

Gegužės 17-ąją Troškūnų kapinėse aidės sūvių salvės, kuriomis pirmą kartą iškilmingai bus pagerbtas Anykščių krašte žuvęs ukrainietis laisvės kovotojas Ivanas Resekovskis. Tokios pagarbios atminties jis sulauks tik praėjus daugiau nei 78-eriems metams nuo mirties.

Tačiau net ir tų ilgų dešimtmečių dar neužteko, kad būtų iki galo atskleista bene vienintelio ukrainiečio, tapusio Anykščių krašto partizanu ir čia žuvusio, gyvenimo paslaptis.

1946 m. sausio 6-ąją, per Tris Karalius, Žerkiškių kaimo miške tarp Troškūnų ir Traupio, kareivių apsupti išdavystė pažymėtame bunkeryje, žuvo trys jauni vyrai. Du iš jų vietiniai žmonės iškart pažino, tik trečiasis, šiuose kraštuose nematytas, buvo užkastas tarp kitų kritusiųjų kaip neatpažintas.

Jo vardas ir pavardė taip ir liko neįrašyta į jokių represinių struktūrų dokumentus, nes niekas anuomet nepranešė, kad kartu su Algirdu Apolinaru Pūku iš Radžiūnų kaimo ir Jurgiu Mačiuliu iš Laukagalių partizanavo dar nuo karo pradžios Radžiūnuose, Pūkų šeimoje, gyvenęs vokiečių karo belaisvis – buvęs Raudonosios armijos kareivis ukrainietis Ivanas Resekovskis.

Apie 1920-uosius gimusio jaunuolio vardą ir pavardę išsaugojo tik Pūkų šeima. Apie šeimoje pritapusį karo belaisvį iki savo gyvenimo pabaigos liudijo žuvusio partizano Algirdo Apolinaro brolis gydytojas Albinas Pūkas (1914–1994), ir pats pokario metais ištvėręs lagerius. Dabar šią atmintį saugo jo palikuoniai, po Lietuvą pasklidę.

Troškūnų kapinių partizanų memoriale vienas betoninis kario kryželis simboliškai liudija ir čia amžinojo poilsio vietą radusį I. Resekovskį. Ant šio kryželio nuo šiol švytės juvelyro Roberto Matiuko sukurtas Ukrainos simbolis – mažasis herbas trišakis.

Šį penktadienį 10 val. prasidėsiančių iškilmių metu partizaninės kovos, įtraukusios ir ukrainietį, kontekstą pristatys istorikas, geriausias Anykščių krašto XX a. vidurio kovų žinovas Gintaras Vaičiūnas. Renginyje dalyvaus ir Ukrainos ambasados Lietuvoje delegacija, Konstantinopolio patriarchato egzarchato Lietuvoje kancleris kun. Vitalijus Mockus.

Po iškilmingųjų salvių renginio dalyviai, persikėlę iš kapinių į Troškūnų girininkijos arboretumą, susipažins su krašto apsaugos savanorių ginkluote, vaišinsis kareiviškomis vaišėmis.

O tyrėjams lieka garbės pareiga – atrasti, iš kur kilęs I. Resekovskis, nes tikriausiai iki šiol Ukrainoje gyvena jo artimieji, iki šiol dar nežinantys Antrojo pasaulinio karo metais dingusio

giminaičio likimo.

